

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu JUDr. Zdenky Reisenaurovej a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. v právnej veci navrhovateľa: F., nar. X., štátny príslušník K., naposledy bytom v zahraničí: K., t. č. S., zastúpený Mgr. M., L., proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky – Migračný úrad**, Pivonková 6, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. p.: MU-1647/PO-Ž/2005 zo dňa 2. júla 2007 na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz 161/2007-49 zo dňa 10. decembra 2008 takto

r o z h o d o l

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz 161/2007-49 zo dňa 10. decembra 2008 **z m e ň u j e** tak, že rozhodnutie odporcu č. p.: MU-1647/PO-Ž/2005 zo dňa 2. júla 2007 v časti, ktorou odporca neudelil navrhovateľovi azyl, **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

Navrhovateľovi náhradu trov konania **nepriznáva**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave rozsudkom uvedeným vo výroku, potvrdil rozhodnutie č. p.: MU-1647/PO-Ž/2005 zo dňa 2.7.2007 v časti, ktorou odporca podľa § 13 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len zákon o azyle) neudelil navrhovateľovi azyl na území SR.

Krajský súd dospel k záveru, že odporca v napadnutom rozhodnutí správne a dostatočným spôsobom zistil a vyhodnotil skutkový stav veci, t. j. že navrhovateľ nepreukázal existenciu perzekúcie z dôvodov § 8 zákona o azyle. K jednotlivým námietkam navrhovateľa uplatneným v opravnom prostriedku krajský súd uviedol:

1. K uvedeniu iného roku narodenia, resp. svojho osobného stavu: navrhovateľ tvrdí, že sám 08.11.2006 doručil odporcovi žiadosť o opravu svojho mena a dátumu narodenia. Po oboznámení sa s obsahom spisu krajský súd v ňom nenašiel doklad, na ktorý sa navrhovateľ odvoláva. Krajský súd tiež poukázal na skutočnosť, že navrhovateľ preukázateľne počas svojho pobytu v Rakúsku uvádzal ďalší – iný dátum (rok) narodenia: X.. K uvedeniu svojho stavu: Námietka, že ak je manželka tehotná, nemôže sa o nej vyprávať nie je potvrdená a teda ani vyvrátená. Avšak, ak by aj takáto zvyklosť v K. bola praktizovaná, nič nebránilo navrhovateľovi od samotného začiatku azylového konania uviesť, že je už otcom dcéry, čo však neurobil. Z tohto pohľadu sa preto uplatnená námietka javí krajskému súdu ako účelová.
2. K námietke, že navrhovateľ nemenil, ale iba upresnil dôvody svojej žiadosti o azyl a že týmto upresnením nevykonal žiadne výraznejšie zmeny svojej predchádzajúcej výpovede: Podľa názoru krajského súdu, ak navrhovateľ pôvodne neuvádzal žiadne členstvo v žiadnej strane, či hnutí, pričom následne preukazoval hneď členstvo vo dvoch hnutiach – organizáciách (SCNC, AIF), resp. ak okrem svojho zatknutia v deň pohrebu bratranca pôvodne neuvádzal žiadne svoje zatknutia (výslovne uviedol, že okrem tohto incidentu nemal žiadne iné problémy), pričom následne uvádza ďalšie dve zatknutia – v roku 2003 a v apríli 2005), nie je možné povedať, že by sa nejednalo o žiadne výraznejšie zmeny v jeho výpovediach. Aj na tieto rozpory odporca podľa krajského súdu správne poukázal v napadnutom rozhodnutí.
3. Okolnosti študentských nepokojov bolo potrebné v odôvodnení rozhodnutia uviesť z dôvodu objasnenia celkovej situácie, na ktorú navrhovateľ poukazoval.
4. K okolnostiam súvisiacim s pohrebom G. N. krajský súd uviedol, že odporca logicky vyhodnocoval výpovede navrhovateľa aj z pohľadu zistených faktov. Pokiaľ z pohľadu navrhovateľa došlo k nesprávnej interpretácii tejto udalosti, bolo to iba dôsledkom nesúrodých a protirečiacich si výpovedí navrhovateľa.
5. K námietke nesprávneho záveru odporcu, že zadržanie navrhovateľa (v súvislosti so študentskými nepokojmi, resp. s pohrebom G. N.) bolo iba štandardným postupom polície je podľa názoru krajského súdu potrebné poznamenať, že takýto záver je logickým

a to z pohľadu dokumentov, založených samotným navrhovateľom (denník The Post), z ktorých je zrejmé, že zo strany študentov tak pri samotných nepokojoch, ako aj počas pohrebu nešlo iba o pokojnú demonštráciu, ale aj o ich agresívne správanie sa.

Krajský súd sa stotožnil tak so zistením skutkového stavu veci v priebehu konania u odporcu, ako aj s jeho vyhodnotením osoby navrhovateľa, ako osoby nehodnovernej z pohľadu azylového konania, ako aj s jeho právnym vyhodnotením prípadu, t. j. rozhodnutím o neudelení azylu.

Podľa krajského súdu navrhovateľ okrem kópií dokumentov, ktoré predložil až na pojednávaní dňa 17.10.2006 nepredložil žiadne dôkazy, ktoré by oprávnené podporovali jeho tvrdenia. Avšak aj tieto dokumenty (originály nikdy neboli predložené) po ich zhodnotení v kontexte celého navrhovateľovho príbehu vyznievajú – podľa názoru krajského súdu – v konečnom dôsledku v neprospech hodnovernosti navrhovateľa. Navzájom si aj protirečia (v časti, ako sa dostal navrhovateľ po svojom zatknutí na slobodu), resp. v tom, že označujú navrhovateľa za člena SCNC (čo pôvodne neuvádzal), resp. aj člena AIF (toto svoje členstvo navrhovateľ nikdy nespomenul), resp. v tom, že navrhovateľ mal podľa nich riadne prispievať formou členských príspevkov, pričom navrhovateľ uviedol, že žiadne členské príspevky neplatil.

Krajský súd i napriek skutočnostiam, na ktoré poukázal odporca v odôvodnení rozhodnutia poukázal na rozpory, ktoré navrhovateľ produkoval v priebehu doterajšieho konania:

- údaje o dátume narodenia (X., X., X.),
- údaj o mieste narodenia (pri pohovore: obec B., podľa členského preukazu SCNC : M.),
- údaj o osobnom stave a deťoch (prvý pohovor: slobodný, žiadne deti, neskôr ženatý, jedno, resp. dve deti – druhé narodené po odchode z K.),
- údaj o ovládaní reči (prvý pohovor: jazyk pidži, anglicky iba rozumie, neskôr, ako to je zrejmé aj zo súdneho pojednávania anglický jazyk ovláda aktívne),
- navrhovateľ nevedel uviesť žiaden dátum narodenia svojich rodičov, či súrodencov, pričom presne uviedol dátum narodenia G. N.. Jeho vysvetlenie, že s týmto (bratrancom) býval spoločne a mal prístup k jeho dokladom (výsluch pred súdom) by bolo opodstatneným v prípade, ak by vedel uviesť dátumy narodenia svojich najbližších príbuzných a ak by bol gramotným, čo však sám poprel,

- pôvodne uvádza (prvý pohovor), že nie je členom žiadnej strany, či hnutia, neskôr uvádzal svoje členstvo v SCNC (a podľa ním predložených dokumentov mal byť aj členom AIF),
- navrhovateľ nesprávne opísal zástavu a logo SCNC, keď uviedol, že na zástave sú zelené a biele pruhy a nachádza sa na nej znak váh a že logom SCNC sú váhy, pričom objektívne (ako to vyplýva z dôkazov založených v spise a potvrdených súdom) zástava na 4 vodorovné pruhy bielej farby a 5 vodorovných pruhov svetlomodrej farby so znakom letiaceho vtáka bielej farby v svetlomodrom poli, v okolí ktorého sú drobné žlté hviezdičky, pričom logom je vták s čiastočne rozťahnutými krídlami (na pečiatke s textom po obvode pečiatky). Je pravdepodobné, že by ako člen a dlhoročný stúpenec SCNC nevedel správne opísať zástavu a logo tohto hnutia,
- pôvodne ukázal (prvý pohovor), že bol zatknutý iba raz a to počas pohrebu G. N., neskôr uvádzal svoje zatknutia v roku 2003 a v apríli 2005,
- pôvodne uvádzal (prvý pohovor), že po prepustení zo zatknutia sa schovával u sestry, resp. u osoby, ktorú nepozná, neskôr (pri druhom pohovore) už uviedol, že sa schovával u priateľa, potom u otcovho priateľa a až následne u sestry – sesternici,
- pôvodne (prvý pohovor) uviedol, že z väzby (po zatknutí v súvislosti s pohrebom G. N.) bol prepustený, neskôr na pojednávaní pred súdom 17.10.2006 uviedol, že sa mu podarilo z väzby ujsť,
- k osobe právnikovi, ktorý mu mal pomôcť k prepusteniu z tejto väzby pôvodne uviedol, že išlo o rodinného priateľa, ktorý pomohol jeho otcovi vybaviť dôchodok, neskôr (v prvom opravnom prostriedku) uviedol, že sa s týmto právnikom spoznal v roku 2003, kedy mu pomohol z väzenia (väzby),
- navrhovateľ pôvodne (prvý pohovor u odporcu) uviedol, že 29.04.2005 po zastrelení G. N. išiel z mesta K. do mesta B. a po štyroch dňoch ho pochoval, pričom na pohrebe ho polícia zatkla a po štyroch dňoch prepustila. Zatknutý mal byť preto, lebo bratovo telo niesol cez celú dedinu a polícia si myslela, že: „... má niečo s demonštráciou“. V prvom konaní na súde – počas svojho výsluchu na pojednávaní uviedol, že zatknutý bol 30.04.2005, pretože išiel prvý za telesnými pozostatkami G. N.. Počas svojho druhého pohovoru u odporcu tieto údaje potvrdil s tým, že 04.05.2005 bol zo zaistenia prepustený. Z informácií predložených samotným navrhovateľom (denník The Post) však vyplýva, že pohreb sa konal 05.05.2005, že telo G. N. bolo prevážané pohrebným vozidlom. Ak bol teda už 04.05.2005 zo zaistenia prepustený, nemohol byť zatknutý 05.05.2005. V priebehu prevozu došlo k zrážke s políciou, ktorá použila vodné delo, načo členovia smútočného sprievodu sprevádzajúci pohrebné vozidlo zablokovali cestu

pouličnými stĺpmi, kioskami, stolmi a kameňmi. Táto novinová správa sa nezmieňuje o zatýkaní ani počas tohto konfliktu, ani počas pohrebu ako takého.

Podľa krajského súdu, v priebehu celého azylového konania, včítane prvého konania na súde, navrhovateľ produkoval rozporné informácie, na ktorú skutočnosť odporca v rozhodnutí správne poukázal a aj ju správne vyhodnotil.

Krajský súd poukázal na skutočnosť, že k „rozšíreniu“ dôvodov (prenasledovania) uvádzaných navrhovateľom došlo až v období po doručení mailu (s prílohami) a že ich následné uvádzanie navodzuje dojem, že následné výpovede navrhovateľa boli tomu prispôsobované. Pokiaľ ide o (údajné) zatknutie navrhovateľa po smrti G. N., ak k nemu došlo, s poukazom na opis pohrebu je viac ako pravdepodobné, že nešlo o účelové zatknutie, ale o zatknutie súvisiace s narušením verejného poriadku, čo je zrejmé z opisu pohrebu z denníka The Post. Na túto skutočnosť však poukázal aj odporca. Tak, ako sú z pohľadu hodnovernosti sporné podľa krajského súdu údajné predchádzajúce zatknutia navrhovateľa (rok 2003, apríl 2005), sporným je aj jeho posledné zatknutie. Ako to vyplynulo z údajov, opakovane produkovaných samotným navrhovateľom, navrhovateľ mal byť v čase pohrebu už zatknutý. Z uvedeného vyvstávajú podľa krajského súdu tri možné vysvetlenia: buď navrhovateľ zatknutý vôbec nebol a zúčastnil sa pohrebu, alebo zatknutý bol, avšak jeho dôvod navrhovateľ zamlčal, alebo si príbeh osvojil z počutia alebo tlače.

Na základe uvedeného krajský súd rozhodnutie odporcu v časti o neudelení azylu potvrdil.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ prostredníctvom svojej zástupkyne včas odvolanie, v ktorom namietal, že krajský súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Vyjadril nesúhlas s názorom súdu, že rozhodnutie odporcu bolo vydané v súlade so zákonom, nakoľko všetky okolnosti prípadu vrátane predložených dôkazov a tvrdení navrhovateľa jasne a zrozumiteľne identifikujú osobu navrhovateľa ako osobu hodnú medzinárodnej ochrany vo forme azylu z dôvodov naplnenia všetkých znakov ustanovených v zákone o azyle, a to konkrétne dokázaním opodstatnenosti jeho obavy pred prenasledovaním z dôvodu jeho politickej príslušnosti v K.. Navrhovateľ poukázal na to, že na dôvodoch žiadosti, pre ktoré v auguste 2005 požiadal o azyl zotrval počas celého obdobia trvania azylového konania.

Navrhovateľ poukázal na to, že Krajský súd v Bratislave v rozsudku č. k. 10Saz 83/2005-123 zo dňa 17.10.2006, ktorým zrušil predchádzajúce rozhodnutie odporcu, nespochybnil dôvody

udelenia azylu uvádzané navrhovateľom, ale naopak zaviazal odporcu, aby sa dôkladnejšie zaoberal jednotlivým tvrdeniami a skutkami. Odporca v ďalšom konaní nespochybnil navrhovateľove členstvo v SCNC, udelil mu doplnkovú ochranu, navrhovateľ vyjadril presvedčenie, že z dôvodu členstva v SCNC, ktoré odporca nespochybňoval, mu mal byť udelený azyl (z politických dôvodov).

Krajskému súdu vyčítal, že sa zamerával len na zistenia v neprospech navrhovateľa a spochybnil jeho tvrdenia a výpovede do tej doby už ustálené a vyžadoval od navrhovateľa presnosť podávaných informácií bez akceptácie a tolerovania ľudských pochybení a toho, že osoba, ktorá prekoná traumu vzhľadom na prežité skúsenosti (bitie, mučenie, hrozby zabitia) má „právo“ na určité nepresnosti. V tejto súvislosti poukázal na PTSP (posttraumatickú stresovú poruchu), ktorá sa bežne prejavuje u ľudí v dôsledku rôznych skutočností, utečencov nevynímajúc, pričom poukázal na príznaky PTSP, ktoré sa môžu prejaviť aj úmyselným vyhýbaním sa spomienkam na traumu, čo zahŕňa vyhýbanie sa ľuďom, miestam, situáciám, myšlienkam alebo aktivitám, ktoré by pripomínali traumu.

Navrhovateľ na základe uvedeného navrhol zmenu rozsudku krajského súdu tak, že odvolací súd napadnuté rozhodnutie odporcu zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie. V novom konaní navrhol vykonať znalecké dokazovanie na preukázanie prekonania PTSP, ktorá mohla mať prípadný vplyv na konanie navrhovateľa. Súčasne žiadal, aby sa v jeho prípade vzal do úvahy kultúrny rozdiel, nakoľko pochádza z africkej krajiny, kde tradície a zvyky sú zreteľne odlišné od slovenských, pričom uvedené odlišnosti mohli mať vplyv na konanie a výpovede navrhovateľa (napr. dôvod, pre ktorý neuvádzal informácie o svojom osobnom stave, nepresnosti pri kreslení zástavy).

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedol, že navrhovateľ je na Slovensku od roku 2005, na zhoršený psychický stav sa pri pohovoroch nestážoval, dodatočné poukazovanie na zhoršený zdravotný stav, keď pre takýto záver neexistujú žiadne vonkajšie znaky, či relevantný posudok znalca, je pre odporcu neopodstatnené. Odporca poukázal na to, že navrhovateľovi sa nepodarilo prezentovať dôvody na udelenie azylu uceleným a presvedčivým spôsobom, preto navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia

odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 26. mája 2009 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 8 písm. a/ zákona o azyle a (v znení účinnom do 31.12.2007) ministerstvo udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak, žiadateľovi, ktorý má v krajine pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu, alebo je v krajine pôvodu prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd (písm. b/).

Podľa § 10 zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak,

- a) manželovi azylanta, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď azylant odišiel z krajiny pôvodu a azylant so zlúčením vopred písomne súhlasí,
- b) slobodným deťom azylanta alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo
- c) rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov, ak s tým azylant vopred písomne súhlasí (ods. 1).

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky (ods. 2).

Ministerstvo udelí azyl osobám uvedeným v odseku 1, len ak ide o zlúčenie rodiny s azylantom, ktorému bol azyl udelený podľa § 8 (ods. 3).

Ministerstvo udelí azyl aj dieťaťu narodenému azylantke na území Slovenskej republiky, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 4).

Podľa § 13 ods. 1 ministerstvo neudelí azyl žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 8 alebo § 10.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporcu v časti o neudelení azylu navrhovateľovi na území SR. Preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní dokazovanie výsluchom navrhovateľa a obsahom správ o krajine pôvodu, (správa o analýze krajina pôvodu „otázky a odpovede“ zo dňa 17.1.2005 spracované úradom pre demokraciu, ľudské práva a prácu MZV USA, MZV VB, Organizáciou na sledovanie ľudských práv vo svete, Amnesty International, správy zisťovacej komisie v K. uskutočnenej 17.-25.1.2004 MV VB, z informácií MÚ, Odboru dokumentaristiky a zahraničnej spolupráce z 13.4.2004 a 30.4.2007, správy vypracovanej Švajčiarskym Spolkovým úradom pre utečencov z 3.2.2005, 11.7.200, 1.9.2005 a z článku časopisu LIVE č. 41/05, str. 21- „Krvavá cesta do raja“, správy vydanej MZV USA o dodržiavaní ľudských práv v krajine z 8.3.2006), z ktorých stručne popísal spoločensko-politickú situáciu v krajine pôvodu so zameraním na posúdenie žiadosti navrhovateľa v súvislosti s dôvodmi, pre ktoré žiadal udeliť azyl a dôvodmi pre udelenie doplnkovej ochrany.

Odporca zdôvodnil rozhodnutie o neudelení azylu navrhovateľovi na území Slovenskej republiky nepreukázaním opodstatnenosti obáv z prenasledovania z rasových, národnostných,

náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, tak ako to vyplýva zo Ženevskej konvencie z roku 1951 o právnom postavení utečencov a zákona o azyle.

V rozhodnutí, ktorým neudelil odporca navrhovateľovi azyl, súčasne rozhodol o poskytnutí doplnkovej ochrany navrhovateľovi na dobu 12 mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia. Táto časť rozhodnutia síce nebola napadnutá opravným prostriedkom navrhovateľa, preto sa krajský súd správne nezaoberal rozhodnutím v predmetnej časti, pozornosti odvolacieho súdu (vzhľadom na uplatnenú námietku navrhovateľa) však neuniklo, že dôvodom udelenia doplnkovej ochrany bola reálna hrozba vážneho bezprávia v súvislosti s členstvom navrhovateľa v SCNC. Odporca vychádzal zo správ o krajine pôvodu, ktoré potvrdzujú prípady neopodstatneného zatýkania členov SCNC, ktorým nebol zabezpečený riadny proces, viacerí ostávajú aj bez rozsudkov roky vo väzení, pričom v niektorých prípadoch bolo so zadržávanými zle zaobchádzané a boli vystavení mučeniu.

Pokiaľ teda odporca vychádzal z tvrdení navrhovateľa, že bol členom SCNC, tieto dôvody pre potreby konania o udelenie doplnkovej ochrany uznal a teda tvrdenia navrhovateľa o členstve v SCNC nespochybnil, pričom výsledkom úvah o hrozbe reálneho bezprávia z dôvodu jeho členstva v SCNC bolo udelenie doplnkovej ochrany, **javí sa ako nelogické, že v konaní o udelenie azylu tieto dôvody spochybnil nedôveryhodnosťou tvrdení navrhovateľa o členstve v politickej strane SCNC** a dospel k záveru, že navrhovateľ nepreukázal opodstatnenosť strachu z prenasledovania z tohto dôvodu a teda azyl z tohto dôvodu mu neudelil.

V súvislosti s vyhodnotením dôvodu, ktorý uvádzal počas celého azylového konania, (a to, že počas pohrebu brata F., ktorý bol počas demonštrácie študentov v meste B. dňa 28.4.2005 zastrelený policajtmi, ho zadržali policajti a vzali do väzby, pričom navrhovateľ vyjadril obavy zo zatknutia), ktorý odporca ako aj krajský súd vyhodnotil za nedôveryhodné vzhľadom na rozpory vo vyjadreniach navrhovateľa, ktoré sa vyskytli v priebehu opakovaných pohovorov je potrebné zdôrazniť, že z obsahu spisu vyplynulo, že navrhovateľ na tomto dôvode zotrval počas celého priebehu administratívneho konania.

Jednotlivé rozpory, na ktoré sa zamerl nielen odporca, ale aj krajský súd môžu vzbudzovať dojem, že navrhovateľ je nedôveryhodnou osobou. **Bez vyriešenia základnej otázky, či navrhovateľ trpí posttraumatickou stresovou poruchou** (na ktorú upriamuje pozornosť zástupkyňa navrhovateľa v odvolacom konaní, a to, že rozpory vo výpovediach mohli byť

spôsobené uvedenou poruchou, spôsobenou prežitou traumou), **totiž nie je možné podľa odvolacieho súdu jednoznačne ustáliť, že navrhovateľ je nedôveryhodnou osobou.**

Preto s poukazom na vyššie uvedené, aj vzhľadom na to, že navrhovateľ v priebehu administratívneho konania (počas pohovorov) opakovane udával bolesti hlavy, strach a stres, bude potrebné, aby v ďalšom konaní v prípade, že rozpory uvádzané navrhovateľom po opakovanom pohovore s navrhovateľom nebude odporca považovať za nepatrné, resp. strachom a stresom, resp. inakosťou kultúry navrhovateľa vysvetlené, odporca za účelom posúdenia psychického stavu navrhovateľa ustanoví vo veci znalca, ktorý sa bude osobnosťou navrhovateľa zaoberať, najmä z toho pohľadu, či navrhovateľ trpí, resp. trpel **posttraumatickou stresovou poruchou** z prežitej traumy a či táto porucha mohla mať vplyv na rozpornosť tvrdení navrhovateľa, ktoré produkoval v priebehu administratívneho konania.

S ohľadom na znalosť situácie a pomerov v K., nebolo možné podľa odvolacieho súdu primárne vylúčiť, že tvrdenia navrhovateľa o strachu z prenasledovania za členstvo v SCNC a strachu zo zatknutia v dôsledku udalostí (zatknutie navrhovateľa), ktoré nastali v priebehu pohrebu jeho brata, zavraždeného počas demonštrácie, sa nezakladajú na pravde. Z tohto pohľadu sa podľa Najvyššieho súdu javí neudržateľným záver odporcu, ktorý si osvojil aj krajský súd, že navrhovateľa nemožno považovať za prenasledovaného v zmysle zákona o azyle, keďže rozpory uvádzané navrhovateľom počas jednotlivých výpovedí svedčia o nedôveryhodnosti jeho výpovede.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje takýto záver odporcu, ktorý si osvojil aj krajský súd bez vyriešenia otázky psychického stavu navrhovateľa, ktorá mohla mať vplyv na rozpornosť jeho tvrdení za predčasný.

Na základe uvedeného dospel dovolací súd k potrebe zmeny rozsudku krajského súdu tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

O trovách konania Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol podľa ustanovenia § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 250k ods. 1 OSP, keď účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 26. mája 2009

Za správnosť vyhotovenia:
Ľubica Kavivanovová

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu